

Nr 49.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen; given Stockholms slott den 25 januari 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 januari 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

Alltsedan år 1928 har riksdagen årligen, efter därom avlåten proposition, lämnat medgivande till att generalpoststyrelsen för främjande av sparsamhet finge intill visst belopp, till en början 50,000 kronor men från och med år 1930 60,000 kronor, av postmedel till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst 2 kronor å varje bok. Åren 1931—1934 medgav riksdagen därjämte, att generalpoststyrelsen finge av postmedel använda ett belopp av högst 1,000 kronor för

åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhänge med ifrågavarande skolsparrörelse.

Utdelningen av postsparrörelseböcker har skett enligt vissa allmänna riktlinjer, som vid 1928 års riksdag uppdragits för ifrågavarande verksamhet (riksdagens skrivelse nr 207).

I skrivelse den 13 november 1934 har *generalpoststyrelsen* gjort framställning om medgivande att jämväl under år 1935 för enahanda ändamål av postmedel använda 60,000 respektive 1,000 kronor. Styrelsen har därvid beträffande resultatet av omfördelade verksamhet anfört följande:

1934 års utdelning av postsparrörelseböcker pågår fortfarande och resultatet därav kan därför ännu icke meddelas. Såvitt nu kan bedömas, synes emellertid antalet av de från skolorna till erhållande av postsparrörelseböcker anmälda barnen komma att före årets slut uppgå till omkring 30,000. Å varje bok insättes ett belopp av 2 kronor. Med användning av anslagen för åren 1928—1933 hava utdelats sammanlagt 170,000 böcker med ett å dessa insatt sammanlagt grundbelopp av 340,000 kronor. Utdelningen har varje år till större delen skett under skolornas hösttermin, varför böckerna hittills icke kunnat användas för barnens egna insättningar under längre tid än högst omkring sex år (1928 års böcker) och lägst omkring ett år (1933 års böcker). Enligt vad en undersökning visat, hava barnen genom egna besparingar insatt å böckerna ett belopp, som kan beräknas komma att vid stundande årsslut uppgå till i runt tal 2,250,000 kronor, däri inberäknat gottgjorda räntor. Självfallet hava dock även vissa uttagningar av sparmedel ägt rum, varför den vid årets slut på grund av barnens *egna* besparingar uppkomna behållningen kan beräknas uppgå till inemot 1,800,000 kronor. Det bör vid ett bedömande av detta sparresultat beaktas, att postsparrörelsens skolsparrörelse till övervägande delen bedrivs i landets fattigare delar, där enskilda sparbanker antingen icke finnas eller icke funnit lämpligt bedriva skolsparrörelse. Med hänsynstagande även till den länge rådande depressionen med åtföljande arbetslöshet måste resultatet av postsparrörelsens skolsparrörelse te sig enbart tillfredsställande.

Beträffande användningen av det av 1934 års riksdag medgivna medelsbeloppet av högst 1,000 kronor för åtgärder, som nära sammanhänga med skolsparrörelsen, yttrar styrelsen:

Ifrågavarande belopp har, på sätt generalpoststyrelsen utvecklat i sin skrivelse den 24 november 1930, vari anslaget ifråga första gången begärdes, disponerats för bestridande av vissa smärre med skolsparrörelsens utövande förknippade utgifter. Skolsparrörelsen måste bedrivas i intim kontakt med barnen och skötas på ett sätt, som tillvinner postsparrörelsen barnens förståelse och sympati. För detta ändamål har postsparrörelsen bland annat funnit lämpligt att tillsammans med en del enskilda sparbanker utdela en barntidskrift, »Lyckoslanten». I denna tidskrift, som postsparrörelsen för sin del utsänder i för närvarande 141,000 exemplar, förekomma bland öfrigt innehåll vissa pristävlingar, vari prisen utgå i form av insättningar å postsparrörelseböcker. Härför erfordrigt belopp har utgått från nu berörda anslag. Samma har förhållandet varit, när det gällt att utdela mindre premiebelopp till barn, som visat särskilt sparrörelse. Anslaget har även anlitats för sådana utgifter, som härrört av att någon postsparrörelsen tillhörig skolsparrörelse med inläggande sparmedel förstörts vid

eldsolycka eller dylikt. Det har nämligen ansetts angeläget, att barnen ersattes för den förlust, som härigenom åsamkats dem. Även om det för nu berörda ändamål anvisade beloppet av 1,000 kronor ännu icke något år behövt tagas helt i anspråk, synes anledning icke föreligga att ifrågasätta någon minskning av ifrågavarande anslagsbelopp.

Under framhållande av det önskvärda uti att postsparbankens skolsparverksamhet jämväl under innevarande år finge bedrivas på ungefär samma sätt som under år 1934, har generalpoststyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att styrelsen för fortsatt främjande av sparsamhet finge av postmedel *dels* intill ett belopp av 60,000 kronor och enligt nu gällande huvudgrunder till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst två kronor å varje bok, *dels ock* använda ett belopp av högst 1,000 kronor för åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhänge med berörda sparverksamhet.

Med anledning av vad generalpoststyrelsen i ärendet anfört vill jag tillstyrka, att av riksdagen utverkas det av generalpoststyrelsen begärda bemyndigandet att för fortsättande under år 1935 av ifrågavarande sparverksamhet enligt nu gällande huvudgrunder få av postmedel disponera enahanda belopp som under nästlidet år. Departements-
chefen.

Jag får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att generalpoststyrelsen för fortsatt främjande av sparsamhet må av postmedel *dels* intill ett belopp av 60,000 kronor och enligt nu gällande huvudgrunder till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst två kronor å varje bok, *dels ock* använda ett belopp av högst 1,000 kronor för åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhänge med berörda skolsparverksamhet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.